

Lausunto

28.02.2025

Asia: VN/7059/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (pysyvä oleskelulupa)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Diakonia-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta O'Diako kiittää mahdollisuudesta lausua tästä äärettömän tärkeästä asiasta.

Hallitus on tehnyt esityksen ulkomaalaislain muutoksesta liittyen pysyvän oleskeluluvan saamiseen. Esityksessä pysyvän oleskeluluvan saamisen edellytyksiä tiukennettaisiin. Jatkossa pysyvän oleskeluluvan voisi saada suorittamalla ylemmän korkeakoulututkinnon tai kandidaatin tutkinnon yliopistossa. Kuitenkaan alempi ammattikorkeakoulututkinto yksistään ei olisi riittävä pysyvän oleskeluluvan saamiseen. Tämä asettaa opiskelijat todella eriarvoiseen asemaan, sillä kandidaatin tutkinto ja AMK-tutkinto ovat samanarvoiset. Itse asiassa ammattikorkeakoulututkinto (210–240 op) on laajempi kuin kandidaatin tutkinto (180 op), jota pidetäänkin usein vain välietappina maisterin tutkintoon. Tämä esitys osaltaan heikentää ammattikorkeakoulujen houkuttelevuutta ulkomaalaisten opiskelijoiden silmissä, mikä on ristiriidassa hallituksen asettamien koulutuspoliittisten tavoitteiden kanssa, joiden mukaan 75 %:n korkeakoulusta valmistuneista tulisi työllistyä Suomeen.

Oleskeluluvan saaminen olisi myös mahdollista neljässä vuodessa suorittamalla ylempi ammattikorkeakoulututkinto. Ylempi ammattikorkeakoulututkinto on yhdenvertainen maisterin tutkinnon kanssa, mutta toisin kuin maisterin tutkinnon, sen suorittaminen vaatii kahden vuoden työkokemuksen. Tämä tarkoittaa sitä, että oleskeluluvan saaminen neljässä vuodessa suorittamalla ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon ei ole käytännössä mahdollista työkokemusvaatimuksen vuoksi. Käytännössä korkeakoulututkinnon suorittanut henkilö voisi saada pysyvän oleskeluluvan neljässä vuodessa vain täyttämällä muut edellytykset, jotka ovat todella kohtuuttomia. Muita edellytyksiä ovat 40 000 euron vuositulot, jatkotutkinto yhdessä kahden vuoden työkokemuksen kanssa sekä erityisen hyvä suomen tai ruotsin kielen kielitaito yhdessä kolmen vuoden työkokemuksen kanssa. Näistä esimerkiksi vaatimus 40 000 euron vuosituloista on liian korkea. Tuollaisia vuosituloja ei ole mahdollista saavuttaa monilla matalapalkkaisilla aloilla, saati sitten

täysipäiväisenä opiskelijana, joka työskentelee opiskelujen ohella. Myös se, että yliopistotutkinnon tai ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneilta henkilöiltä ei vaadita minkään tasoista suomen kielen osaamista, toisin kuin alemman korkeakoulututkinnon suorittaneilta tai matalapalkkaisilla aloilla työskenteleviltä henkilöiltä, on arvottavaa ja epäloogista.

Kaiken kaikkiaan hallituksen esitystä tulisi muuttaa siten, että ammattikorkeakoulututkinnot olisivat yhdenvertaisessa asemassa yliopistotutkintojen kanssa. Ammattikorkeakouluista valmistuu juuri sellaisia työntekijöitä, joista Suomessa on pula, joten on järjetöntä, että tällaisten henkilöiden työllistymistä tai Suomeen jäämistä hankaloitetaan. Erityisesti sosiaali- ja terveystieteiden kantokyky ei kestä jatkuvasti ikääntyvää väestöä mikäli emme kannusta myös Suomen ulkopuolisia työntekijöitä harjoittamaan ammattiaan Suomessa. Pysyvän oleskeluluvan saamisen kriteereiden tulisi olla realistisia eikä kohtuuttoman vaikeita, ja niiden tulisi edistää suomalaisen yhteiskuntaan integroitumista.

Teperi Rasmus
Diakonia-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta O'Diako - Edunvalvonnan
vastuhenkilö